

Экскурсійны маршрут “Сцежкамі Коласа”

Аўтар: Герасімчык Дзмітрый Аляксандравіч, вучань 11 класа Дзяржаўнай установы адукацыі “Мікалаеўшчынскі вучэбна-педагагічны комплекс дзіцячы сад – сярэдня школа імя Якуба Коласа”

Кіраўнік: Каранеўская Таццяна Леанідаўна, настаўнік Дзяржаўнай установы адукацыі “Мікалаеўшчынскі вучэбна-педагагічны комплекс дзіцячы сад – сярэдня школа імя Якуба Коласа”

Мэтай дадзенага маршруту з’яўляецца далучэнне ўдзельнікаў экскурсіі да культурнай і гістарычнай спадчыны роднага краю і ўмацаванне фізічнага і псіхічнага здароўя ў працэсе турысцка-краязнаўчай дзейнасці.

Задачы:

- садзейнічаць аздаруленню ва ўмовах прыроднага асяроддзя;
- пазнаёміць са значнымі гістарычнымі аб’ектамі і тапонімамі роднага краю, іх значэннем для нашай гісторыі і культуры;
- выхоўваць у удзельнікаў паходу пачуццё адказнасці за лёс культурна-гістарычнай спадчыны.

Тып экскурсіі: гістарычная

Від экскурсіі: пехатой альбо любым відам транспарту.

Працягласць экскурсіі: 1 дзень.

Працягласць маршруту: 39км.

Маршрут экскурсіі: Маршрут аднадзённага паходу «Сцежкамі Коласа» складаецца з наступных аб’ектаў наведвання:

- в. Мікалаеўшчына – урочышча “Церабяжы;”
- філіял дзяржаўнага літаратурнага музея Якуба Коласа ”Смольня”;
- урочышча “Бервянец”;
- Альбуць”
- в. Сверынава;
- хутар Ласток;
- урочышча “Лядзіны”;
- памятны знак “Прыстанька”;
- урочышча “Ёлава”;
- в. Мікалаеўшчына.

Усе аб’екты знаходзяцца ў Мінскай вобласці. Працягласць актыўнай часткі маршруту склала каля 39 км. Прыпынак запланавана зрабіць ў хваёвым лесе на беразе р. Нёман ля сядзібы Ласток.

Змест экскурсіі:

Помнікі гісторыі і культуры якія размешчаныя ў межах маршруту

- Мікалаеўшчына – помнік Якубу Коласу;
- Нікольская царква ў в. Мікалаеўшчына;
- х. Альбуць – мемарыяльная сядзіба, дзе прайшлі дзіцячыя гады Якуба Коласа з 1890 па 1902 год;
- Літаратурны музей “Смольня”;
- “Шлях Коласа” – шасейная дарога “Стоўбцы-Мікалаеўшчына”, паабাপал якой размешчаны драўляныя фігуры герояў твораў Якуба Коласа;
- х. Ласток – мемарыяльная сядзіба, дзе жыла сям’я Якуба Коласа
- Памятны знак “Прыстанька” – месца, дзе ў 1905 годзе адбыўся першы настаўніцкі з’езд настаўнікаў Мінскай вобласці. Пасля гэтага з’езду Якуб Колас быў арыштаваны і заключаны ў астрог.

Тэхналагічная карта экскурсійнага маршрута “Сцежкамі Коласа”

	Адлегласць паміж пунктамі (км)	Паслугі, якія прапануюцца
в. Мікалаеўшчына – урочышча “Церабяжы” . Дарога гравійная, праходзіць па вёсцы Мікала-еўшчына і вядзе да краю вёскі.	0,5	Наведванне і экскурсія ў літаратурна-этнаграфічным музеі “Спадчынны куток, які размяшчаецца ва ўстанове адукацыі. Наведванне магіл бацькоў і родзічаў Якуба Коласа (экскурсія)
Урочышча “Церабяжы” – літаратурны музей “Смольня” . Шлях ляжыць спачатку па сцежцы, пракладзенай на лузе ў пойме ракі Нёман (прыкладна 2,5 км), затым пераходзіць у лясную дарогу (1 км), а затым праходзіць па тэрыторыі турыстычнай базы “Высокі Бераг”, дзе ўяўляе сабой асфальтаваную дарожку (0,8 км)	4,3	Экскурсія ў філіял музея Якуба Коласа “Смольня”: наведванне хаты, дзе сустрэліся Янка Купала і Якуб Колас, наведванне непасрэдна музея.
Літаратурны музей “Смольня” - урочышча “Бервянец”. Гэта кароткі шлях праз бор па лясной дарозе, а затым праходзіць па тэрыторыі турыстычнай базы “Высокі Бераг”, па асфальтаванай дарожцы	2 км	Прагулка пад шатамі веліканаў-дубоў, якія апетыя ў творах Якуба Коласа
Урочышча “Бервянец” – сядзіба Альбуць. Гэта даволі вузкая сцежка праходзіць па пойме ракі Нёман (2,5 км), якая збочвае ў лес і ператвараецца ў шырокую лясную дарогу, перасякае невялікі драўляны мосцік, перакінуты праз крынічку, што працякае ў 100 м на паўночны ўсход ад сядзібы Альбуць.	6	Экскурсія ў хатку-музей, знаёмства з побытам сялян.
Сядзіба Альбуць – вёска Сверынава. Гэта самая доўгая і ў той жа час самая спрыяльная для праезду частка маршруту. Дарога ў пачатку лясная (каля 2 км), затым выязджаем на шашу “Стоўбцы–Мікалаеўшчына” якая носіць назву “Шлях Коласа” і рухаемся на поўднёвы ўсход 4 км, паварочваем на ўсход на гравійную дарогу працягласцю 6,5 км.	12	Прыпынкі і фатаграфаванне ля драўляных скульптур, зробленых па матывах герояў твораў Якуба Коласа.
Вёска Сверынава – хутар Ласток. Спачатку гравійная дарога, а затым лясная, але добра аб’езджаная		Прыпынак і фатаграфаванне на фоне азярца –

	1,5	прыгожага ляснога возера.
Хутар Ласток – урочышча “Лядзіны”. Шлях ляжыць па лясной дарозе	7	Ад’ехаўшы некалькі км, можна зрабіць прыпынак для адпачынку.
Урочышча “Лядзіны” – памятны знак “Прыстанька” Дарога лясная, але прыдатная для праезду на веласіпедах і іншых відах транспарту	3, 2	Аповяд пра падзеі, якія адбыліся на “Прыстаньцы”, наведванне памятнага знака
Памятны знак “Прыстанька” – урочышча “Ёлава”. Шлях ляжыць па ўскрайку лесу па лясной наезджанай дарозе.	1,5	Знаёмства з мясцовымі краявідамі
Урочышча “Ёлава” – вёска Мікалаеўшчына. Маршрут пралягае па палявой дарозе, якая не ўяўляе складанасці для пераезду.	1, 5	Завяршэнне маршруту, абмен уражаннямі.

Сядзіба Альбуць

Сядзіба Смольня

Вёска Мікалаеўшчына

Сын Якуба Коласа Міхась Міцкевіч

Батанічны помнік прыроды рэспубліканскага значэння

“Ліпа дробналісцевая”